

VYTVÁŘENÍ PDF ZCELA ZDARMA!

Už mnohokrát jste pokukovali po výborném formátu PDF, avšak při zjištění pěticiferné ceny programu pro jeho tvorbu a editaci (Adobe Acrobat) jste jej opět zavrhlí? Ač to tvůrci formátu neměli původně vůbec v úmyslu, přece jen existuje software, který umí formát PDF vytvořit a je k dispozici zcela zdarma. Jedná se o vynikající program PDFCreator.

ZÍSKÁNÍ PROGRAMU

Vzhledem k tomu, že program **PDFCreator** se nevešel na CD přiložené k tomuto časopisu (čtenáři bez internetového připojení či

s pomalým připojením k internetu se dočkájí v příštím čísle), popíšeme si ve struč-

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Co je PDF a k čemu lze tento formát využít.

Jak získat a nainstalovat program PDFCreator.

Jak tento program používat.

Jak vytvořit PDF pomocí místní nabídky.

Jak vytvořit PDF z více souborů.

PDFCreator 0.9

Tvůrci: Philip Chinery, Frank Heindörfer.

Cena: zdarma.

Jazyk: čeština.

<http://sourceforge.net/projects/pdfcreator/>

CO JE PDF A K ČEMU JEJ LZE VYUŽÍT?

PDF je formát pro ukládání dokumentů. Jeho název je zkratkou z anglického Portable Document Format (přenosný formát dokumentu). Vznik tohoto formátu byl vynucen hlavně rozmachem internetu a elektronické komunikace vůbec.

Velmi často je potřeba předat druhé straně nějaký formátovaný dokument, či tento dokument přímo publikovat (obr. 1). Bohužel – jak z vlastní zkušenosti jistě víte – vzhled dokumentu se dokáže často až k neuvěření „zpréházet“, třeba jen když jej otevřete v jiné verzi aplikace, než ve které jste ho vytvořili. (MS Word budiž učebnicovým příkladem.) Natož pak když se takovýto dokument otevře ve zcela jiném programu, na počítači s jiným operačním systémem nebo národním nastavením, nebo ho kvůli absenci příslušné aplikace není možné otevřít vůbec. Nepsaným cílem tedy bylo vytvořit formát, jenž se zobrazí na každém počítači úplně stejně, půjde dobře vytisknout, ale přitom program k jeho otevření bude široce (tedy i zdarma) dostupný. A přesně takový je formát PDF.

Kdy PDF využít: potřebujete-li dokument poslat někomu, o němž netušíte, jaký software má k dispozici; vystavujete-li dokument na internetových stránkách; zveřejňujete-li dokument, u něhož je důležitá jeho podoba. Obecně lze říci, že vždy je lepší předávat dokument ve formátu PDF, samozřejmě vyjma takových dokumentů, které máte pouze pro vlastní potřebu nebo které okamžitě vytisknete.

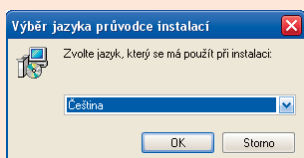
Obr. 1. Ve formátu PDF můžete např. na našem webu nalézt některé články ze starších čísel PPK.

INSTALACE PROGRAMU

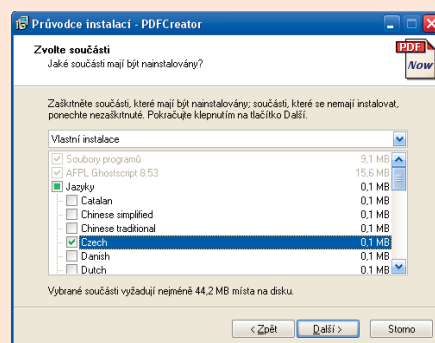
Dvojitým kliknutím na stažený soubor spustíte instalátor a hned v jeho prvním okně zvolte jako jazyk **češtinu** (obr. 2).

V uvítacím okně pouze pokračujte tlačítkem **Další**. (Několik dalších oken bude nutno potvrdit kliknutím na stejnojmenné tlačítko, takže se o tom nadále už nebudeme zmiňovat.) Označte, že **souhlasíte s licenčním podmínkami**. Další okno nabízí výběr mezi **instalací standardní** a **serverovou**, vám postačí instalace **standardní**. Nyní můžete zadat jmé-

no tiskárny. (Program se totiž chová jako virtuální tiskárna – viz další kapitola.) Nabízená možnost **PDFCreator** je však naprosto vyhovující. Následující dialogové okno nabízí možnost změnit instalační adresář (nalistováním po kliknutí na tlačítko **Procházet**), většinou uživatelů však standardní volba postačí. V okně s výběrem nainstalovaných součástí se pouze přesvědčte, že je aktivována instalace češtiny (obr. 3 – volba **Czech** v nabídce **Jazyky**). Dále můžete změnit název složky se zástupci v nabídce Start, nebo aktivací příslušného zatržítka ji nemusíte vytvářet vůbec. Předposlední okno průvodce už nabízí pouze doplňkové možnosti: jde např. o vytvoření zástupců na ploše. I zde se spokojíme se standardně nabízenou konfigurací.

Obr. 2. Program nabídne české rozhraní hned při spuštění instalace.

Obr. 3. Přesvědčte se, že je nainstalována i čeština.

Kliknutím na tlačítko **Instalovat** v dialogovém okně se souhrnem nastavení tak již spustíte instalaci; instalace pravděpodobně nějakou chvíli potrvá.

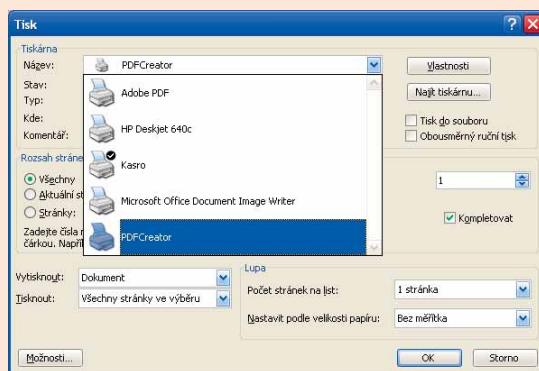
OVLÁDÁNÍ PROGRAMU

Pokud pomocí zástupce otevřete program PDFCreator, zjistíte, že žádné nabídky neobsahuje a nápadně se podobá správci tiskáren z Windows (obr. 4). Podobnost není náhodná, neboť program PDFCreator se skutečně „tváří“ jako tiskárna (obr. 5).

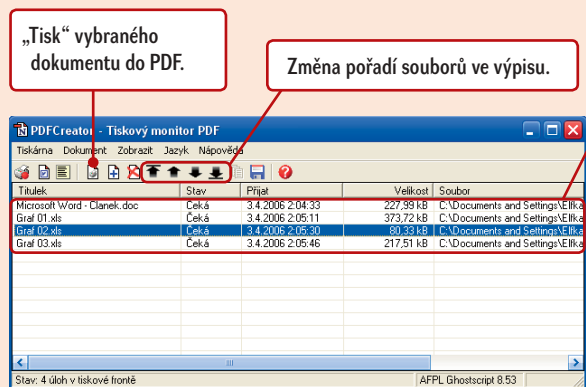
Postup vytvoření PDF je tedy velmi jednoduchý. Otevřete soubor v tom programu, který s ním umí pracovat, a zahajte tisk. (Obvykle příkazem **Soubor/Tisk**, resp. **File/Print**.) Pozor, je nutné dostat se k výběru tiskárny: nepoužívejte tlačítko **Tisk** na panelu nástrojů, protože po kliknutí na toto tlačítko začne rovnou tisknout výchozí tiskárna! Jako tiskárnu zvolte PDFCreator (obr. 5), nastavte případné další volby (rozsah tisku aj.) a klikněte na **Tisk (Print)**.

Nyní se objeví nastavení dokumentu ve formátu PDF (obr. 6). Můžete zadat **titulek**, **autora**, **předmět**, **klíčová slova** a **datum vytvo-**

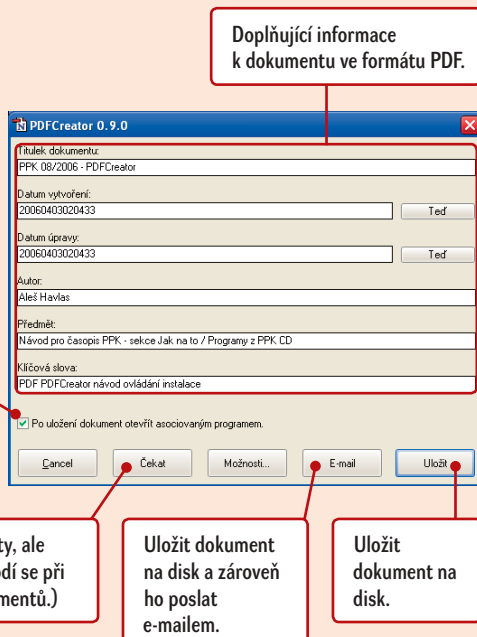
ření/úpravy dokumentu. (Datum má formát RRRRMMDDHHMiMiVV, přičemž R znamená rok, M měsíc, D den, H hodinu, Mi minuty a V vteřiny. Tlačítka **Ted!** nastavují aktuální datum a čas.) Proces vytváření zahájíte kliknutím na tlačítko **Uložit** nebo na tlačítko **E-mail**. U obou je ještě nutné ve standardním dialogovém okně zadat cílový adresář. Tlačítko **E-mail** pak kromě vytvoření dokumentu otevře e-mailový klient s novou zprávou a s vloženým PDF jako přílohou. Také můžete kliknout na tlačítko **Čekat**; tím vložíte dokument do výpisu dokumentů připravených ke zpracování (obr. 4). (Z hlavního okna jej později lze vytvořit příkazem **Dokument/Tisknout**.)

Obr. 5. Program PDFCreator se hlásí jako běžná tiskárna.

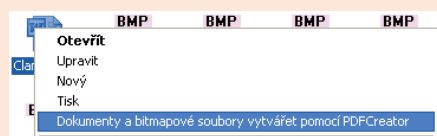
Obr. 4. Hlavní okno programu PDFCreator.

Obr. 6. Nastavení dokumentu ve formátu PDF.

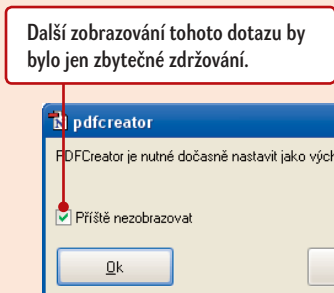
YTVOŘENÍ PDF POMOCÍ MÍSTNÍ NABÍDKY

U některých typů souborů není nutné je ani otevírat v asociovaném programu. Kliknete-li např. na dokument ve formátu MS Word

Obr. 7. U některých typů souborů se nachází příkaz pro vytvoření PDF.

pravým tlačítkem myši, naleznete zde příkaz **Dokumenty a bitmapové soubory vytvářet pomocí PDFCreator** (obr. 7). Po jeho spuštění se zobrazí upozornění, že PDFCreator bude nutné dočasně nastavit jako výchozí tiskárnu: to můžete kliknutím na tlačítko **OK** odsouhlasit a další zobrazování již není nutné (obr. 8). Další postup je stejný jako v předchozím odstavci.

Obr. 8. Dočasnou změnu výchozí tiskárny povolte.

YTVOŘENÍ PDF Z VÍCE SOUBORŮ

Pokud potřebujete do jednoho PDF sloučit více dokumentů, pošlete je všechny k „tisku“ na PDFCreator, avšak okno s detaily dokumentu formátu PDF (obr. 6) uzavřete vždy kliknutím na tlačítko **Čekat**. Poté otevřete hlavní okno programu (obr. 4), a jestliže jste dokumenty neposlali na virtuální tiskárnu PDFCreatoru ve správném pořadí, seřadte je pomocí příkazů **O jednu nahoru**, **Posunout nahoru**, **O jednu dolů** a **Posunout dolů**

z menu **Dokument**. Poté všechny dokumenty označte (kliknout na první dokument, podržet klávesu **Shift** a kliknout na dokument poslední) a z nabídky **Dokument** vyberte možnost **Kombinovat**. Vytvořený souvislý dokument pak pomocí známého příkazu **Dokument/Tisknout** vytisknete do jediného PDF.

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

JAK PDF OTEVŘÍT?

info

V článku jsme popsali, jak soubor ve formátu PDF vytvořit, avšak nikoliv to, jak jej otevřít, neboť – ač se to může leckomu zdát podivné – program PDFCreator to neumí.

V předchozím rámečku „info“ jsme uvedli, že pro prohlížení PDF je zdarma dispozici jednoduchý (avšak bohatě dostačující) program. Jeho jméno je **Adobe Reader** a můžete jej stáhnout přímo z webu společnosti Adobe, tvůrce formátu PDF (<http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>). Pravidelně jej také najdete na našich redakčních CD.